

Liikunta- ja hyvinvointilautakunta 25.09.2025

Valtuustokysymys lasten ja nuorten turvallisuus veden äärellä (Kh-Kv-asia)

Valmistelijat / lisätiedot:
Taskinen Tapio
Laakso Maria
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Liikuntajohtaja Merra Martti

Liikunta- ja hyvinvointilautakunta esittää kaupunginhallitukselle, että valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Eva-Lena Gästrinin ja 32 muun valtuutetun 18.8.2025 jättämään valtuustokysymykseen lasten ja nuorten turvallisuudesta veden äärellä.

Käsittely

Päätös

Selostus

Valtuustokysymys

Valtuutettu Eva-Lena Gästrin ja 32 muuta valtuutettua ovat jättäneet 18.8.2025 valtuustokysymyksen koskien lasten ja nuorten turvallisuudesta veden äärellä. Allekirjoittaneet valtuutetut kysyvät:

1. Miten Espoon kaupunki aikoo panostaa koululaisten uinninopetukseen, jotta opetus saavuttaisi kaikki oppilaat? Onko uinninopetusta mahdollista aikaistaa ja aloittaa jo päiväkodissa (5-vuotiaat)? Onko mahdollista lisätä uintikertoja?
2. Miten Espoon kaupunki aikoo varmistaa, että lapsia ja nuoria rannoilla ja uimaloissa valvovilla aikuisilla on valvontaan riittävä tietämys? Voisiko valistustyötä tehdä yhteistyössä neuvoloiden, päiväkotien, koulujen ja/tai kolmannen sektorin toimijoiden kanssa?

Vastaus valtuustokysymykseen

1. Espoon kaupungin liikunnan ja urheilun tulossyksikkö, suomenkielisen perusopetuksen tulossyksikkö, suomenkielisen varhaiskasvatuksen tulossyksikkö ja ruotsinkielisten sivistyspalvelujen tulossyksikkö ovat aloittaneet yhteistyön, jonka tavoitteena on lasten ja nuorten uimataidon oppimisen parantaminen. Toimenpiteinä ovat yhteistyön parantaminen tulossyksiköiden välillä, informaation jakaminen huoltajille, huoltajien, varhaiskasvattajien ja opettajien osaamisen kehittäminen, vesipätevyyden

lisääminen, uimaopetuksen määrän lisääminen tietyllä luokkatasolla, sekä ulkopuolisen rahoituksen hakeminen.

Tällä hetkellä espoolaisista neljäsluokkalaisista 73 % (koko Suomen vastaava luku on 56 %) saavuttaa vaaditun 100 metrin uimataidon. Haasteena uimaan oppimisessa ovat liian suuret ryhmäkoot, vesitila riittävyys, lasten käyttäytymisen muuttuminen levottomammaksi, oppimisvaikeudet, sekä se, että lapsissa on todella paljon niitä, jotka eivät ole tottuneet veteen ollenkaan. Lisähaastetta tuo aikuisten vähättelevä suhtautuminen uimataidon tärkeyteen sekä perheiden taloudelliset ja sosiaaliset haasteet.

Espoo etsii rahoitusta kaupungin ulkopuolelta uimaoppimisen rytmimuutokseen. Tavoitteena on pilotoida erilaisia toimenpiteitä ja valita niistä vaikuttavimmat. Lisäämme vesitietoisuutta sekä vesipätevyyden osaamista koteihin varhaiskasvatuksen kautta, lisäämme varhaiskasvattajien osaamista yhteisillä koulutuksilla, annamme SUH materiaalia tutustuttavaksi etukäteen sekä lapsille tehtäviä (veteen tutustuminen) kotona ja varhaiskasvatuksessa. Tavoitteena on lisätä yksi lisäkäynti varhaiskasvatuksen ryhmille uimahallissa ja rantapäivä luonnon veden äärellä sekä mahdollisuus perheiden käydä yhdessä uimassa. Tämän lisäksi kehitämme viestintää ilmaisista uimakouluista koulun aloittaville kohdentaa sitä yhteistyössä varhaiskasvattajien kanssa.

Koululaisuinneissa tavoitteena on kohdentaa intensiivinen uimaopetusjakso todennäköisesti toisella luokka-asteella. Tämä lisäisi uimaopetuskertoja. Lisäopetuksen suhteen on ratkaistava allastilan riittävyys, ajankohdat sekä kustannukset. Tavoitteena on parantaa koulu-uinnin ja liikuntapalveluiden yhteistyötä ja rakentaa koordinoitua, jotta kaikki luokka-asteet käyvät opetussuunnitelman vaatiman tason verran uimassa. Lisäksi on luotava realistisen käsityksen erityisuimaopetuksen tarpeesta sekä erityis- että yleisopetuksen kouluissa ja luotava erityisuuntien resurssien parempi jakautuminen.

2. Espoossa on 21 yleistä uimarantaa, joista kahdeksalla järjestetään rantavalvonta. Uimarannat tarkastetaan ennen uimakauden alkua yhdessä kaupungin ympäristöterveyden kanssa. Uintialueet merkitään ja sukeltajan tarkastukset tehdään toukokuussa. Rantavalvojan tehtäviin sisältyvät uimareiden valvonta näkyvällä paikalla, rannan turvallisuustarkastukset ja huoltotoimenpiteet, turvallisuusohjeiden jakaminen ja niiden noudattamisen valvonta sekä asiakaspalvelu. Valvojat valvovat rannan yleistä turvallisuutta. Lasten valvonta uimarannoilla on aina huoltajien vastuulla.

Uimarantojen kävijämääriä seurataan säännöllisesti. Kesien pitkät hellejaksot ovat kasvattaneet uimarantojen kävijämääriä voimakkaasti. Viime kesänä kävijämäärät nousivat ennätystasolle. Suurimmilla rannoilla kävijöitä voi olla samanaikaisesti yli 500 henkilöä. Samalla Espoon rannoilla on havaittu entistä useammin lapsia uimassa ilman vanhempien tai muiden aikuisten valvontaa, ja uimavalvojat ovat joutuneet puuttumaan tällaisiin tapauksiin toistuvasti.

Tietoa uimarantojen käytännöistä ja vesiturvallisuudesta tullaan lisäämään. Uimarantojen kyltityksiin lisätään selkeämpiä ohjeita huoltajavastuusta, syvyysmerkinnöistä ja hyppykielloista, huomioiden monikielisyys ja niiden näkyvä sijainti. Myös toimintamalleja tilanteisiin, joissa lapsi jää ilman valvontaa tai katoaa, selkeytetään, mukaan lukien prosessi viranomaisen kutsumiselle. Kaikille suurille rannoille otetaan käyttöön radiopuhelimet ja kuulutusjärjestelmät, joiden avulla turvallisuustiedotteet voidaan välittää

tehokkaasti monikielisin äänittein kaikille rannalla oleskeleville. Yhteistyötä pääkaupunkiseudun kuntien kanssa tiivistetään rantaturvallisuuden ja toimintamallien yhtenäistämässä.

Lapsiperheille tarjotaan Leppävaaran ja Espoonlahden uimahalleissa maksuttomia virtuaalisia opetusvideoita opetusaltaalla, missä vanhemmat voivat yhdessä lapsen kanssa harjoitella uimataitoja. Pohdimme mahdollisuuksia luoda edullinen perhelippu uimahalleihin ja selvitämme mahdollisuutta uimarannekkeiden lainaamisesta kirjastoista. Myös ratkaisuja työikäisten uimakoulujen lisäämiseksi kehitetään yhteistyössä seurojen ja yhdistysten kanssa. Tämä lisääisi aikuisten vesipätevyyttä ja motiivia yhteisiin uimakäynteihin lastensa kanssa. Tavoitteenamme on jatkaa naisten omaa uimavuoroa. Rakennamme uimataidon kehittämistä yhteistyössä myös muiden kaupunkien, ministeriön ja SUH kanssa ja pyrimme vaikuttamaan opetussuunnitelman vaatimusten muuttamiseksi tarvittaessa.

Kannustamme perheitä käymään yhdessä uimahalleissa ja rannoilla, jolloin tieto vesiturvallisuudesta karttuu ja vesi elementtinä tulee tutuksi. Lisäksi tiedotusta ja valistusta lisätään sosiaalisessa mediassa, kaupungin verkkosivuilla sekä rantojen opastauluissa, jotta jokainen lapsi ja nuori sekä heidän huoltajansa saisivat ajantasaista tietoa alueen riskeistä ja turvallisuuskäytännöistä.

Päätöshistoria

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi